

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. I. An Christus secundùm Humanitatem sit, & dici possit Servus Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

ris non fuerit: Hebræis enim, id est Judæis persuadebat, non jam fidelibus quibus passim proderet Sacramentum. Itaque Apostolus noluit illis tunc aperire altissimum hoc Mysterium Altaris, quia ad eorum conversionem nec expediebat, nec erat necessarium: unde eodem cap. 5. dixerat, *Et facti estis quibus lacte opus sit, non solido cibo.*

Obiiciunt hæretici. Oblatio panis & vini non fuit specialis & propria Sacerdotij Melchisedech, quia etiam Levitici Sacerdotes leguntur panem & vinum obtulisse: ergo Sacerdotium Christi non rectè per hoc assimilatur specialiter Sacerdotio Melchisedech. 12. Levitici Sacerdotes obtulerunt quidem panem in sacrificio, sed sine vino; vinum etiam offerebant, sed sine pane, & tanquam condimentum hostiæ cruentæ quam tunc maciârunt, & ideo eorum oblatio non fuit figura Sacrificij Christi, sicut erat oblatio Melchisedech.

CONTROVERSIA V.

Quale Ius & Dominium habuerit Christus Dominus.

Non est quæstio de Dominio Jurisdictionis Spiritualis, vi cuius tulit Leges in ordine ad finem supernaturalem, v. g. circa Vsum Sacramentorum. Hujus Vsum Vicarium habet summum Pontificem. Quæstio igitur est de Dominio Temporalis & Regimine Politico.

395. Dicendum est 1. contra Marsilium Patavinum, & Joannem de Janduno, quorum sententiam damnavit Jo. 22. Christum non fuisse subditum seu subjectum Regibus & Principibus

terrenis. Probat. Nam Matth. 17. ipse Christus affirmat Petro, se liberum esse à tributo, quod tamen solvere voluit ad cavendum scandalum.

Dicendum 2. Quando Christus in Scriptis S. dicitur Rex Judæorum, Rex Israël &c. non intelligendus de Regno temporali, quia illi jure successionis accepisset, ut volebat Ammonius, sed de Regno Spiritualis. Probat. Quia successio Regum ex stirpe David finem accipit in Jechonia. Deinde Christus non descendit ex David per Salomonem, sed per Nathan, per quem ex familia David descendit Beatissima Virgo.

396. Dicendum 3. Esti admodum probabilis sit plurium DD. opinio, Christum in Vniuersitate hypostaticam, sicut fuit exemptus ab omni potestate humana, ita in actu primo vere habuisse potestatem Regiam in totum orbem, & in omnes Reges ejus, etiam quoad vitam politicam gubernandi, nihilominus Christum hac potestate nunquam vti voluisse, dicente ipsomet, Regnum meum non est de hoc mundo.

Dicendum 4. Christum non habuisse Dominium proprietatis in omnes Res creatas, quas vis habuerit in aliquas, prout definitum est a duabus Extravagantibus Joannis XXI. extra Extrav. Inter nonnullos, & extra. Quia quæritur. Probat. Quia alioquin dicendum esset, quod alij omnes homines tantum precario possiderent res suas, & per ignorantiam existimarent, rerum Dominos esse, quod sanè per absurdum, & que fundamento diceretur.

Neque obstat Arefactio Ficulnæ, missio demonum in porcos: hæc enim fecit ex ipsius voluntate Dei, sicut etiam de alijs Sanctis hujusmodi simillima miracula pro salute animarum perpetrata.

CAPVT XI.

DE SERVITUTE, ET FILIATIONE.

CONTROVERSIA I.

An Christus secundum Humanitatem sit & dici possit Servus Dei.

Controversiæ huic anam dedit Epistola Adriani Papæ ad Episcopos Hispaniæ, & Synodus Francofurtiensis contra Eligandum Archiepiscopum Toletanum, & Felicem Episcopum Vrgelitanum: hi enim contendebant, Christum verè & propriè esse servum Dei: hos acerrimè reprehendunt Patres adducti Concilij, & ut hæreticos increpant, voluntque, non nisi allegoricè & per tropum ita vocari posse.

Cæterum, inter Catholicos nulla est quæstio ipsam dissensio: fatentur enim omnes contra Nestorium, Christum esse vnam Personam Deum & Hominem, verè & realiter habentem duas Naturas eadem hypostasi subsistentes. Instat igitur tota quæstio de nomine servi. Si enim significatum hujus nominis intrinsecè & essentialiter includit negationem æqualitatis in Dignitate & Throno, clarum est, Christum hoc sensu non esse servum. Si verò significatum servi plus non imponatur.

importat, quàm quod requirit Aristoteles, scilicet, quòd sit Organum animatum distinctum (saltem secundum Naturam & Voluntatem) alterius hominis existens, seu clariùs : Si *servus* plus non dicit, quàm quòd sit homo efficaciter ordinabilis ab alio ad quidvis ad quod ordinare libuerit, & ut hoc sensu possit pro libitu de eo disponere : sic iterum certum est, Christum posse dici *servum* quatenus Homo est, sic enim fuit obediens vsque ad mortem.

Tota difficultas est in reddenda ratione, cur Adrianus Pontifex & PP. Concilij, tam acerbè improbaverint hunc loquendi modum, quem tamen alij SS. PP. ut Athanasius, Augustinus, Chrysostomus, usurpant. De hac questione, magis ad Historiam quàm ad Scholasticam alterationem pertinente, videri possunt Vasquez, vterque Hurtadus, Lugo, qui hunc loquendi modum simpliciter improbant; item Suarez, Tanner, Ragusa, Arriaga, quorum postremus ceteris accuratius perpendit Adriani Epistolam, & ostendit, meritò à Pontifice & Patribus Concilij fuisse reprehensum Elipandum & Felicem, quia testè & astrictè voluerunt refutare haresin Nestorij, & ita asserere Christum *servum*, ut quà *servus* esset Persona distincta à Persona Verbi. Et licet Vasquez & Lugo aliter sentiant, illorum tamen rationibus videtur Arriaga sufficienter obviare. Nobis satis sit scire, quòd tum ob scandalum periculum, tum etiam ob communiorem acceptionem servi tanquam Personæ distinctæ à Persona Domini, & ob repugnantiam servi cum Filio naturali in eadem Persona, sit ab hoc loquendi modo abstinendum.

CONTROVERSIA II.

Quo sensu Christus sit Filius Naturalis, & non Adoptivus.

397. **A**doptio non accipitur hic secundum totum rigorem Juris Civilis, quo dividitur in Adoptionem specificè sumptam, & Arrogationem, sed accipitur in sensu habente aliquam similitudinem cum Adoptiva Filiatione, quatenus hæc opponitur Filiationi Naturali. Nam is qui adoptatur in filium, assumitur ex benevolentia adoptantis ad aliquas prerogativas filij naturalis quoad jus succedendi in bonis paternis : & hoc reperitur vtrique in adoptione quæ sit per gratiam sanctificantem, ut suo loco declaratum est. Deficit tamen primò in eo, quòd hominibus tantum liceat adoptare in defectum filij naturalis, ut habeant solatium parentum ; Deus autem cum habeat Filium naturalem non indiget hoc solatio. Deficit 2. quòd homo hominem adoptet, qui sit vel ex descendentibus, vel sit sui juris, Deus autem adoptet homines, qui ratione creationis sunt illius servi ; & hoc videtur sibi voluisse S. Augustinus lib. 1. de *Sermone Domini in monte* c. 46.

Adoptamur, inquit, in regnum Dei, non tanquam alieni, sed tanquam ab illo facti & creati.

Nihilominus utraque species Adoptionis reperitur etiam cum aliqua similitudine in adoptione per gratiam. Adoptio enim in specie est Adoptio alicujus in patria potestate constituti, & hujus consensus proprius non requiritur : satis est, si non dissentiat. Simile quid contingit in Adoptione parvulorum non habentium usum rationis, qui sunt quodammodo sub patria potestate Ecclesiæ constituti, quæ illorum loco & nomine consensum præstat. Arrogatio verò est personæ sui Juris, & habentis proprium velle, cujus positivus consensus requiritur ; & his comparari possunt adulti qui justificantur interveniente proprio consensu.

398. Qui ergo Gratiam sanctificantem in se habent, vocantur à Scriptura hoc sensu Filij Dei : Jo. 1. *dedit eis potestatem filios Dei fieri, qui non ex hominibus, sed ex Deo nati sunt.* Matth. 5. *ut sitis filij Patris vestri qui in celis est.* ad Rom. 8. *Non accepistis Spiritum servitutis iterum in timore, sed accepistis spiritum adoptionis filiorum Dei.* Ad Ephes. 1. *Qui prædestinavit nos in adoptionem filiorum Dei.* Ad Rom. 8. *Adoptionem filiorum Dei expectantes.*

Quæres, utrum etiam Reprobi, dum sunt in statu Gratiæ, sint filij Adoptivi. Negavit Gabriel, sed est omnino affirmandum. Nam Trident. sess. 6. c. 4. & 7. vocat statum Justitiæ & Sanctitatis statum adoptionis, & in hoc etiam maxime assimilatur adoptioni humanæ : potest enim filius adoptatus ob certa delicta, præsertim ingrati tudinis, iterum emancipari & exheredari, atque sic adoptivâ filiatione privari : sic per peccatum mortale desinit homo esse Filius Adoptivus.

399. Quæstio est, an Christus aliquo vero sensu dici possit Filius Adoptivus, vel dicendus simpliciter sit Filius Naturalis. Huic etiam quæstioni causam præbuerunt Elipandus & Felix, qui simpliciter voluerunt, Christum ut hominem esse Filium Adoptivum Dei. Quorum quidem doctrina damnata est sicut prior : sed incertum quo sensu : & quia probabile est, solùm damnatam esse, quatenus videbantur in Christo agnovisse dualitatem personarum, ut fecit Nestorius, & de persona humana asseruisse esse Filium Adoptivum, ideo manet adhuc inter Catholicos disputatio, an sicut Christus ratione humanitatis per communicationem Idiomatum potest dici esse mortuus &c. ita etiam possit dici esse filius adoptivus, seu adoptatus in filium. Ratio autem dubitandi est, quia Humanitas non nisi ex mera benevolentia & favore Dei habet conjunctionem cum Deo : ergo ad hanc conjunctionem est adoptata. Nam filius Naturalis debet habere Naturalem conjunctionem cum Patre, ejusque Natura.

Prima Sententia est Durandi, & quorundam sequacium, qui admisserunt hanc propositionem in sensu reduplicante. *Christus in quantum homo est filius adoptivus Spiritus sancti.* Non quasi putaverint,

X x x

taverint,